

Информационен бюллетин на
Асоциацията на родителите
на деца с увреден слух

АДРЕС: 1000 София,
ул. „Денкоглу“ № 12-14, етаж 5
Тел./факс: 987 26 46
1606 София, п.к. 113
e-mail: ardus@abv.bg
www.ardusbg.com

Брой 20, декември 2010 г.

ПРОЕКТ

„Интерактивни образователни техники за повишаване на езиковата култура в интегрирана среда на деца с увреден слух - „Патиланско царство“

Асоциация на родителите на деца с увреден слух осъществява проекта под горното наименование, който стартира на 15 септември и ще продължи шест месеца. Финансира се по Грантовата програма на М-Тел, която през тази година защищава езиковата и социалната грамотност като част от цялостната политика на телекома, в подкрепа на образоването.

Дейностите на проекта са свързани с развитието на ключовата компетентност "Общуване на роден (български) език" от деца с увреден слух и техните чуващи върстници в училище, като първостепенно условие за успешното им изграждане и способността им да разбират другите и сами да бъдат разбириани. Водят се репетиции за разработването на театрална постановка, както и интерактивни творчески занятия по български език.

Целта на проекта е да се обогати езиковата култура и нивото на грамотност на участниците в него, да се повиши самочувствието при вербално изразяване чрез интерактивна театрална методика и създаване на интеграционна среда, в която децата със слухови увреждания да учат и се забавляват, заедно с чуващите си върстници.

В две интегрирани учебни групи – театрална и по български език, са включени 35 деца с и без увреден слух от 8 до 13-годишна възраст.

С професионалната подкрепа на театрална школа МОНТФИЗ и на ръководителите Мила Коларова и Божидар Александров, подпомагани от Ива Евстатиева, слухово-речев рехабилитатор и от Мария Михайлова, асистент развитие на речта, децата в театралната група подготвят спектакъла „Патиланско царство“, който ще представят на сцената на Младежки театър „Николай Бинев“ на 20-декември. На дневно представление ще бъдат поканени съучениците на децата, участници в проекта и ученици от СОУ за ДУС „Проф. д-р Дечо Денев“.

Занятията по български език, водени от педагога Венета Василева, подпомагани от Невена Михайлова, слухово-речев рехабилитатор, се поднасят чрез творческа провокация на децата. По нетрадиционен начин, те ще разработят свои произведения, като колажи от текстове и рисунки. Така по непринуден начин се работи по някои от основните теми - правопис, структура на текста, създаване на устен и писмен текст. В края на занятията ще се сформира изложба с разработените от децата творби и написани текстове в занятията по български език.

Още за проекта - на стр. 2 и 3

КУРС ПО WEB ДИЗАЙН

с елементи на графична обработка за ученици и студенти, се проведе за 32 учебни часа, разпределени в 8 дни от 24 април до 26 юни, с лектор Ана Якимова.

Обучението реализира АРДУС и Образователен център Медия Work group StangaOne.

Участниците се запознаха с програмата WebSite X5 и създаване на пробен сайт. Бързият напредък наложи промяна на програмата. Започнаха с HTML и Dreamweaver. Прекараха един следобед в StangaOne и видях как се работи в реална обстановка.

В края на курса бяха поканени на връчването на Българските награди за Web в Гранд хотел „България“.

БЛАГОТВОРИТЕЛНОСТ

На 22 юни т.г. в Младежки театър „Николай Бинев“ беше представен спектакълът „Паметникът“, по пиеса на Пламен Глогов. Инициатива на театрална формация „VIA VERDE“, Младежкият театър и АРДУС беше с благотворителна цел. Приходите от продажбата на билетите ще се изразходват за подпомагане на дейностите на Асоциацията, за развитието на творческите способности на децата ни.

Благодарим на министъра на околната среда и водите Нона Караджова, на служителите на министерството, на директора Нели Петрова, преподавателите и учениците от Първа английска езикова гимназия за благородния жест към децата и младежите с увреден слух!

НОВА СЪВМЕСТНА ИНИЦИАТИВА

От октомври т.г. АРДУС е партньор на MEO TV в реализирането на амбициозен проект, свързан с достъпността на хора с увреден слух до различни медийни продукти, български игрални и документални фильми. MEO TV (Media Entertainment Online, в буквален превод Медийно развлечение онлайн) е амбициозен младежки проект на iF STUDIO и е интернет телевизионен канал със собствена програма.

Разработва се съвместна програма, която да бъде разбираема и достъпна за хора с увреден слух. Всяко видео има опция и при нужда могат да се пуснат субтитри на български език.

Интернет телевизията дава възможността на зрителите да съставят своя програма, като изберат предаванията, които искат да гледат. Бързо и лесно може да се направи плейлист, който да се свали на портативно устройство и да се гледа когато и където зрителят желае.

За информация <http://www.meotv.bg/>.

ПРЕДСТАВЯМЕ ВИ

■ РЪКОВОДИТЕЛИТЕ

Възпитаници са на НАТФИЗ „Кръстъ Сарафов“. Завършили са специалността „Актъорство за куклен театър“. Преподават актьорско майсторство на деца от 5 до 14 г.

- Работата, която в същността си е творческа, трудно би могла да омръзне и да се превърне в рутинно изпъняване на задължения. Скуката и инертността убиват всякакво творчество, а с децата, това за щастие е невъзможно да се случи. Те винаги са пълни с изненади, въображението им понякога бива стаписващо шантаво и цветно, енергията им, признавам, доста често трудна за овладяване, е всъщност безкрайно светла и зареждаща. Уча се от тях.

За проекта и децата на АРДУС

- Онова, което ме привлече към този проект, беше шансът да работя с деца със слухови проблеми. Казвам "шанс", защото съм убедена, че работата и срещите с тях са истинска възможност за мен да научава повече, да се вдъхновя, "да сверя часовника си", да обогатя опита си. Надявам се, разбира се, че съм настъпила верен път към тях, за да се превърнат срещите ни в творческа лаборатория, в която всеки работи за другия и едновременно с това надскака себе си и най-важното - чувства се пълноценен и щастлив.

Божидар АЛЕКСАНДРОВ, Дарик

Думи от сърцето

-За пръв път работят с деца с нарушен слух. Още от първата ни среща ми стана ясно, че работата с тях ще е удоволствие. Предизвикателствата за нас са много, за тях повече, но ние не ги жалим и подценяваме, а напротив - „вдигаме летвата“ по-високо с всяка изминалата репетиция.

Мида КОЛАРОВА:

Изумена съм от въображението им

Сега, когато вече минаха първите ни срещи, мога да кажа, че всички деца са много артистични, позитивни и с голямо желание за работа. Изумена съм от въображението им! Прекрасни са!

Екишы

- За щастие и тук, както в по-голямата част от досегашния ми творчески път, работя с Божидар Александров (асистент-режисьор в проекта). С него завършихме един и същ клас в Академията и от тогава работим заедно по най-различни театрални и образователни проекти. С една дума - нещо като творческата ми половина.

Изключително приятна ми е и срещата с рехабилитаторите, сурдопедагозите и преводачите, с които работим паралелно. Стискам палци - като истински екип, да бъдем в максимална полза за децата.

Спектакълът

- Базиран е на сбор от текстове от „Патиланци“ на Ран Босилек, съчетани с актьорски, куклени и пластически етюди. Причината да избира „Патиланци“ са изключително смешните текстове и ситуации и, разбира се, темата за детските пакости, които в същността си са винаги наивни и невинни. И още много хубави мислички откривам в тази книга – за онзи „живец“, присъщ на децата, за приключенския дух, за детския смех, който заразява и подмладява нас – възрастните, за приятелството. Мисля, че спектакът ще бъде интересен и за порасналите в залата, защото смятам, че почти всеки възрастен ще се открие в образа на Баба Цоцолана – понякога доста строга, но много обичава. Пожелаваме си УСПЕХ!

За кратко време изградихме взаимно доверие, работата върви леко, динамично и приятно. Малките артисти внимават и се стараят - нещо, което се е превърнало в течен рефлекс. Когато видях как безпроблемно и тежкочувашците деца намериха веднага общ език, споделиха приятелство и единна страсть към сцената, разбрах колко много още имаме да се учим от тях. Ядосах се отново на онази немалка част от човечеството, която дискриминира хора като тях, защото просто няма смисъл. Децата са талантливи и специални също толкова, колкото и всички останали деца.

Моето съкровено желание е точно тези хора да седнат в залата, да се забавляват от сърце с Патиланците и дори за момент да не се запитат „Това дете от кой е?“ ... Тогава ще знам, че съм направил нещо повече от спектакъл!

ГРУПАТА

е от 18 прекрасни артисти на възраст от 7 до 13 г. Децата са с кохлеарни имплантати, чуващи и със слухови апарати.

Сара, Светлин, Мартин, Габи, Мария, Нели, Божи, Ивана, Дари, Явор, Славчо, Александър, Влади, Богомил, АЛЕК, Ива, Тони и Борис станаха приятели още от първата репетиция.

С професионалистите Мила Коларова и Божидар Александров от театрална школа МОНТФИЗ, подготвят спектакъла „Патианско царство“ по книгата на Ран Босилек.

В съботните и неделните дни преди обяд всички са в залата. Ентузиазирани и нетърпеливи, чакат началото на репетициите. А после не искат да си тръгнат...

Мила и Дарик им показват пластики, провокират фантазията и идеите им. А красивите главици на малките артисти са пълни с идеи, които изненадват. Е, от време на време се разсейват, но им е простено след голямото съсредоточаване.

Стигна се до момента, когато трябва да научат репликите си, поведението на сцената - с една дума да се "пречупят" и станат истински артисти. За текстовете им помага Ива, слухово-речевият рехабилитатор и Мария.

ВПЕЧАТЛЕНИЯ ОТ ПРОЕКТА

„
“

Борис Асенов,
клас 5
СОУ „София“
Пушкин“

Светлин Абрашев,
ОУ „Д-р Берон“

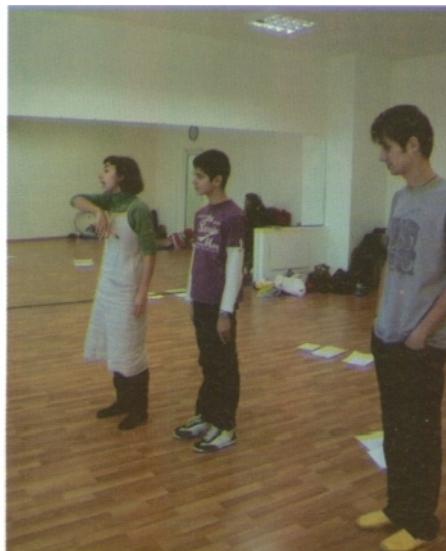
Явор Младенов,
104-тс ОУ
Стоянов“

Божидар Стоименов,
88-о СОУ „Димитър“

Мария Владиславова,
клас в 48-о ОУ „Йосиф Ковачев“

Богомил Любиков,
120-о ОУ
Раковски“

Ивана Емилянова,
18-с СОУ „Уилям Ладстон“

■ РОДИЛИ

Петрана Илиева,
в 5 клас в 104-о СОУ
Явор, Яри

Таня Йорданова,
първокласник 98-о ОУ
Методий“
Александър
Кирил

Милена Димитрова майка
клас в 125- СОУ „Боян Пенев“

НОВИНИ ОТ РУСЕ

За родителите и рожбите им от крайдунавския град

От кореспондента ни Светла ИВАНОВА, координатор на АРДУС в Русе

• За да бъде даден равен старт на децата със слухови проблеми в най-ранна възраст, е важно те да бъдат диагностицирани. На ДМСГ в Русе беше дарена апаратура за диагностика на новородени. При отчетени отклонения от нормата, детето се насочва към специалист за по-нататъшна работа.

• През изминалата учебна година резултатите, които постигахме в обучението и рехабилитацията на деца с увреден слух, са значителни. Интегрирането им в училищна среда и в детската градина беше много добре прието, както от преподавателите, така и от връстниците им в групата и в класа

• **Димана
Илиева**

е с диагноза сурдитас. През януари й беше направена втора кохлеарна имплантация. Тя е единственото дете в нашата област, което е двустранно имплантирано и носи речеви процесори.

• **Голямата ми дъщеря Йоанна завърши успешно VII клас и започна учебната 2010/2011 г. в ново училище. В разговор, проведен първо от мен, с класния ръководител и с учителите по отделните предмети, беше обяснено как да се работи с ученичка с увре-**

ден слух. Втората среща беше между класния ръководител и сурдопедагога. Всички сме оптимисти и вярваме в едно ново и по-добро начало. Класът прие дъщеря ми много добре и учебната година стартира с пълна пара.

• **Естествено няма само учене.** През ваканциите се организираха няколко екскурзии - едната от които до местността „Орлова чука“ край Русе. Беше посетена и фермата за щрауси.

**Нашият бюлетин има рожден ден.
Пред вас е 20-ият му брой.**

Честит юбилеен брой!

От сърце желая да продължи да бъде все така актуален и да ни информира за всичко, което прави нашата Асоциация и членовете ѝ.

**Ние, родителите, се гордеем,
че имаме АРДУС, че имаме бюлетин!
Поздрави!**

Светла Иванова, Русе

**П.П. Благодаря на Светла, за хубавите
пожелания.**

**Благодаря й, че никога не забравяш да
изпрати материал за поредния брой.**

Мария Михайлова, редактор на бюлетина

ЛЯТО'2010 рехабилитация, игри и още нещо...

Отминаха горещите летни месеци. В сърцата и душите на децата и младежите с увреден слух оставаха спомените от рехабилитационните лагери на море и планина, които АРДУС организира традиционно всяка година.

Почувствайте и вие, читатели, тръпката от едно прекрасно лято, чрез кратките репортажи.

С много зеленина беше местността „Беклемето“ край гр. Троян.

Всички бяха настанени в хотелски комплекс „Виа Траяна“ за времето от 15 до 22 август. Разходките се съчетаваха с рехабилитационни часове, които протичаха под формата на разговори, беседи, обучителни игри... Целта на заниманията беше насочена към разчупване на леда между новите ла-

Ах, морето...

Крайморският град Поморие си беше същият.

Рехабилитационният център „Св. Георги“ отново посрещна гостоприемно деца и младежи с увреден слух, родители, ръководители. Всеки ден - от 15 до 22 юли, почивката се съчетаваше с рехабилитационни занимания, съобразени с интересите и нуждите на децата - математика, лекции на различни теми, игри, свързани с комуникацията и общуването в определена среда. Имаше филм за покровителя на град Поморие - Свети Георги и беседа с игумена и монасите от манастир „Св. Георги“.

Много емоции предизвика вечера на атрактивната визия. Децата и младежите изненадаха родителите и ръководителите с интересните си хрумвания. Отделено беше време за посещение на забележителностите и музеите на града - Музея на солта, Историческия музей на Поморие, Резервата „Поморийски къщи“. А разходката с малкия кораб беше страхотна атракция и вдигна градуса на настроението.

В планината

герници и децата, с които не са се виждали от дълго време, към рехабилитация на слуха и говора, към обогатяване на речниковия запас с нови думи,

към повишаване на езикова грамотност и т.н. Не липсваха дискусии по теми от живота, които ентузиазираха децата и човек не можеше да ги надприказва.

Всички бяха впечатленi от забележителностите на града - разглеждаха музея „Черни Осъм“, Етнограф-

ския исторически музей, и разбира се, Троянският манастир.

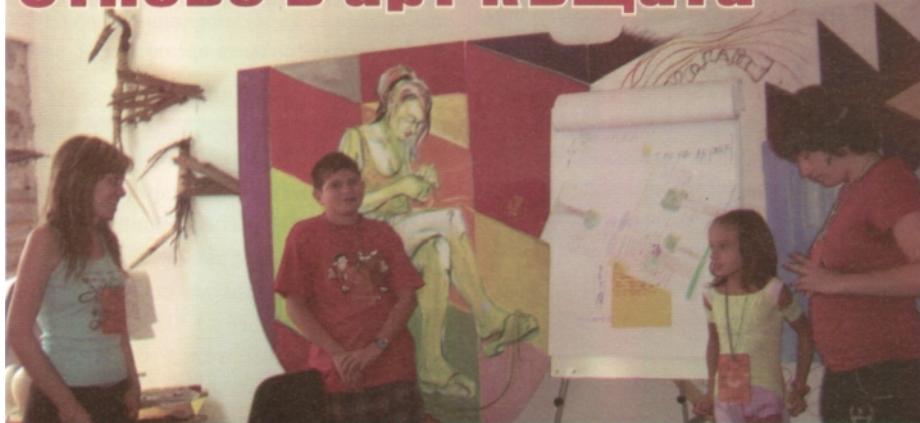

ЛЯТО'2010 рехабилитация, игри и още нещо...

Оживено беше в ранчо „Конникът”, с. Макоцево, в дните от 12 до 18 юли. Децата участваха в живота на истинско ранчо, следваха неговите правила, задължения и отговорности. Научиха се да работят в екип, да уважават природата, животните и хората около себе си. Станаха по-отговорни, по-организирани и по-уверени в силите си. Всеки ден времето беше оползотворено в занимания сред природата, тематични уроци

по пчеларство, производство на млечни продукти, изучаване на народни танци. Интересни бяха практическите зданиния по проектиране и строеж на къща на дърво, възстановяване на кладенчета и заслони в гората, строеж на миникъщи с газобетонни блокчета. Децата обгрижваха и животните във фермата. Не липсваше и езда в манеж. В края на лагера, след седем прекрасни дни, показваха новите си умения на родителите си и приятелите от селото.

Фермери!**А защо не...****Отново в арт къщата**

Отново в Арт къщата в с. Дъждовница, Кърджалийско, в Източни Родопи. За втора година децата на АРДУС се включиха в приключенията в къщата. Официалният език през 7-дневното арт училище беше изкуството, споделено с местните младежи и артистичните гости на Европейска културна младежка къща. Реставрирана от предишното селско училище по програма на Швейцарската агенция за развитие и Швейцарската културна програма в България и с помощта на младежи-доброволци от България, Европа и Япония, къщата е културната работилница на региона, изпълнена със спомени от минали проекти и идеи за нови.

Участниците в арт училището сами приготвяхали любимото си ястие, докоснаха се до местната култура и бит и претвориха усещанията си на хартия, камък, глина, дърво и метал. Преминаха през часовете по творческо писане с

поетесите Радост Николаева и Росица Пиронска. С новите си приятели създадоха проекти от поддръжни и природни материали от селото, които останаха като послание за следващите гости в просторния двор. С помощта на местен водач „домуващи“ в Арт къщата се докоснаха до труднодостъпни места и уникални природни забележителности на региона, насладиха се на красотите на Перперикон, Татул и р. Арда.

ВПЕЧАТЛЕНИЯ**„****• Евгения РУСЕВА, ръководител:**

- Този трети път в Арт къщата в с. Дъждовница затвърди в мен убеждението, че с времето всяка идея, следвана с желание, разцъфтява и дава богати плодове. Творчеството не секва - по стената на къщата всяко дете имаше възможност да излее въдъхновението си, да нарисува мечтите си на лист хартия, да напише приказка, даже да измисли и реклама на селото. А вечерите край огъня денят завършва по неповторим начин, който само децата могат да преразкажат.

• Таня ГЕОРГИЕВА, слухово-речев рехабилитатор:

- Когато ми разказаха за Арт училището, ми стана интересно. Не бях ходила към този край. Всичко ми беше ново и непознато. Арт къщата е интересно и магично място, където можеш да направиш и оставиш след себе си невероятни неща. Докоснах се до местната култура и обичаи. Видях как живеят хората там. А природата е невероятно красива. В къщата бяхме като голямо семейство. Децата поемаха отговорности, изслушваха се, помагаха си и се подкрепяха, а от време на време правеха заедно някоя беля.

• Илица СТЕФАНОВА, поддръжник:

- Щом и моята муза е безмълвна пред това, което видях в Арт къщата, струва ми се, че то спира не само думите ми, а и дъха, мислите, чувствата...

Остава само ефирното усещане за нереално вълшебство, наситено с емоции, неуловимо преминало през тялото ти, с отпечатък за нещо прекрасно, което се е случило и предстои да се случва отново и от...ново.

„

Поредното заседание на Управителния съвет

Състоя се на 23 и 24 юли в Прага. Присъстваха представители на 12 страни - Финландия, Австрия, Чехия, Естония, Франция, Германия, Ирландия, Испания, Швеция, Холандия, България и Косово.
Част от участниците бяха в качеството си на наблюдатели.

Дарина ПАНТАЛЕЕВА

На заседанието бяха разгледани въпросите:

1. Програмата за побратимяване. Отчетено беше, че много от партньорите са направили реални стъпки за осъществяване на контакти, като Естония - Унгария, Холандия - Белгия, Испания - Португалия, Финландия - Словения, Германия - Полша и Франция - Румъния. Асоциациите на Швеция и Литва са разработили съвместно проект, чийто резултат очакват.

С удовлетворение мога да споделя, че АРДУС, заедно с побратимената ни ирландска асоциация (Deaf Hear), направихме още една крачка в съвместната ни дейност - стажът на нашите момичета Десислава Костова и София Калинова в Ирландия. За него, както и за предстоящия проект, който ще се финансиран от ирландската организация, дадох информация на участниците в заседанието.

2. Отделено беше внимание на проекта, свързан с различните услуги, предоставяни на хората с увреден слух в Европа. Поради недостатъчния обем информация, получен от отделните членки на FEPEDA, този проект ще бъде на дневен ред в бъдеще.

3. Изнесена беше информация за новата страница на FEPEDA, която от тази година е факт. Все още се дискутира въпроса за достъпа до информация и коя информация ще бъде само за организациите, членки на FEPEDA.

4. Показана беше брошура на FEPEDA, която след някои последни корекции ще се отпечата във Финландия.

5. За политиката на FEPEDA, относно телекомуникациите и телевизионното излъчване (в т.ч. субтитриране и жестомимичен превод), окончателно становище ще се вземе на заседанието на 21-22.01.2011 г. в София

6. Предложение за някои промени в устава на FEPEDA направи Ева Тика, председател на FEPEDA. В момента се събират мненията на членовете на УС.

7. Разгледа се планът за действие за периода 2010-2011 г. Предложението ми следващото заседание на УС на FEPEDA да се състои в София, беше единодушно прието и се оказа по-силно оттова на представителя на Франция за домакинство в Париж.

8. Ева Тика информира участниците за подготовката за провеждането на семейна среща на FEPEDA в Турку, Финландия, от 2 до 7 август 2011 г.

Започна се дискусия за мястото на провеждане и на срещата през 2013 г. Представителят на Френската асоциация предложи домакин да бъде Франция - Париж.

Заседанието в Прага е третото в което вземам участие. Радва ме фактът, че следващото ще се проведе в София. Считам, че то ще допринесе АРДУС да се утвърди като отговорна и работеща организация не само в национален, но и в европейски мащаб и ще спомогне за установяване на по-близки контакти с останалите организации, членки на FEPEDA.

ОБМЕН

На стаж в Ирландия

По споразумение за международен обмен с побратимената Ирландска асоциация на родителите на деца с увреден слух (DeafHear) за стаж в Дъблън от 4 август до 18 септември заминаха студентките

София Калинова от Асеновград и Десислава Костова от София.

Ето впечатленията им. От думите им се чувства, че сърцата им са пълни с незабравими спомени.

На 4

DeafHear.

Посетихме

голяма

6 август

Ходихме
Видяхме малка

събрания

туристиче-

Merrion

Националната
Stephen green"
август

купувачи е голям. Стандартът на Ирландия е висок, хората получават високи заплати и си осигуряват нормален живот. Вечерта се срещнахме с мои приятели от младежкия лагер в Швейцария. Ходихме в Grand pub, а след това в дискотека Penthouse. Прекарахме страхотно!

8 август. Запознахме се с дъщерята на г-н Дейли и с неин приятел Доминик. Крис е умна, приятна и амбициозна млада слуховоувредена жена, знае ирландска и международна жестомимика. Общуването ми с нея беше безпроблемно. Заведоха ни в Ирландския национален музей, в най-големия парк в Европа – „Феникс Парк”, където е поставен кръст на мястото, посетено от папа Йоан Павел II преди години. Бяхме и в „Св. Мария”, училище за глухи момичета и в „Св. Джозеф”, училище за глухи момчета. В миналото монахини са преподавали на момичета, а свещеници на момчета. И до днес момичетата и момчетата учат отделно, но с квалифицирани преподаватели, задължително владеещи ирландската жестомимика. Учениците комуникират в синхрон говор и жестове. Доста популярна е кохлеарната имплантация в обществото на глухите в Ирландия.

ОБМЕН

От 9 август до 3 септември беше стажът ни в Дома за глухи и сляпо-глухи „Св. Джозеф“. Прекрасна обстановка, квалифицирани асистенти. Запознахме се с Паола, отговаряща за дейността на дома и с Колм Финеган, 25-годишн глух мъж, зам. шеф на дома. Знае ирландска и международна мимика, говори много добре.

Да работиш в Дома беше приятно, научавах нови неща за работата, за общуването с глухите, жестомимиката и културата. Резидентите са отворени, със силен дух и чувство за хумор. За първи път се запознах и общувах със сляпо-глуха. Беше ми странно - не чува, не вижда, а ме разбира... Осъзнах, че няма невъзможни неща! Хората в Дома са със силен и борбен дух и не обичат да им се помага, научени са сами да се грижат за себе си. Искат поне в Дома да бъдат самостоятелни и независими. Но извън него имат нужда от придружител. Впечатлих се от чувството им за чест и достойнство.

Последният ни работен ден в Дома персоналът и резидентите организираха прощално парти. Подариха ни бонбони и картички, а една от живущите ми подари картичка за 21-я ми рожден ден. Жеста и опита, натрупан там, няма да забравя.

Работихме и в училището за глухи момичета - от 15,30 до 21,30 ч. Там не ми беше толкова забавно, както в Дома, защото трябваше да следим с какво се занимават момичетата, да им помагаме в домашните и т.н. Всяко си върши задълженията, а от нас се искаше просто да седим и да следим. Това, което ме впечатли и ми хареса е, че в училището има ред, дисциплина и уважение - неща, които вече ги няма в България. Препода-

вателите и отговорниците са задължени да знаят жестомимика преди да кандидатстват за работа. Много бих искала и в България да е така.

На 14 септември посетихме Университет Колеж Дъблин. Срещнахме се с Мария Дайл, отговаряща за специалността „Земеделие и хранителни науки“. Осигуриха ни английско-български преводач. Няма проблем хората с увреден слух да учат там. Изискването е да докажат знания по английски език чрез специални тестове. Лекциите в университета се изнасят с помощта на жестомимичен преводач, записвач на записи и пр. Много са техническите и други средства в помощ за глухите.

На 15 септември ходихме до Белфаст, столицата на Северна Ирландия. Разхождахме се сами с карта в ръка поради разминаване с часа и мястото на среща с представител на DeafNet. Но пък имахме свободата да избираме и видим това, което искахме.

На 17 септември бяхме за последно в Дома за възрастни глухи и сляпо-глухи, където подарих сувенири за спомен ..

На 18 септември отпътувахме за България.

сърце всеки момент и винаги да бъде благодарен за новото, което открива и научава! Няма по-голямо богатство от това човек да пътува и да среца различни култури и обичаи!

Нямам думи да изкажа благодарността си на ръководството на АРДУС затова, че ми предостави възможността да участвам в този полезен за мен международен обмен. Създадох нови приятелства, научих за културата, стремежите и амбициите на глухите хора в Ирландия. Това ме стимулира още повече да се замисля за бъдещето си, което да насочва още по-правилна посока!

Десислава

От 6 до 9 септември работих в St. Mary's school for deaf girls. Видях конкретно как се работи с ученици с увреден слух (7-12-годишни и 13-16-годишни) по география, история, биология, френски език и т.н. На 14 септември посетихме Дъблинския университет (UCD) и имахме среща с Мари Дайл, декан на Agriculture Department. През свободното време разглеждах много забележителности на Дъблин, който е не само модерен град, но и с доста богата история. Посетих интересни места, като St. Patrick Cathedral, St. Stephen's Green, Националната галерия за изобразително изкуство, Национален музей на Ирландия за декоративно изкуство и история, статуята на известния писател Оскар Уайлд, Trinity College, библиотеката на Trinity College, в която се намира най-богата сбирка от книги на келтите, Guinness Storehouse – фабрика за бира "Гинес" и др...

Ирландците изпълниха напълно предварително подгответата програма. Много съм доволна от пребиваването си в Дъблин, което за мен беше полезно и приятно. Благодаря на АРДУС за предоставената ми възможност.

За мен всичко преживявано в Дъблин остава безценен спомен, който ще остане в сърцето ми! Придобих знания, които съм сигурна ще бъдат полезни, както за бъдещото ми развитие, така и за младите слухово-увредени хора в България.

Невероятно как лети времето... Но само хубавите неща и мигове свършват бързо! Пожелавам на всеки, който успее да иде на подобен стаж в чужбина, да изживее с цялото си

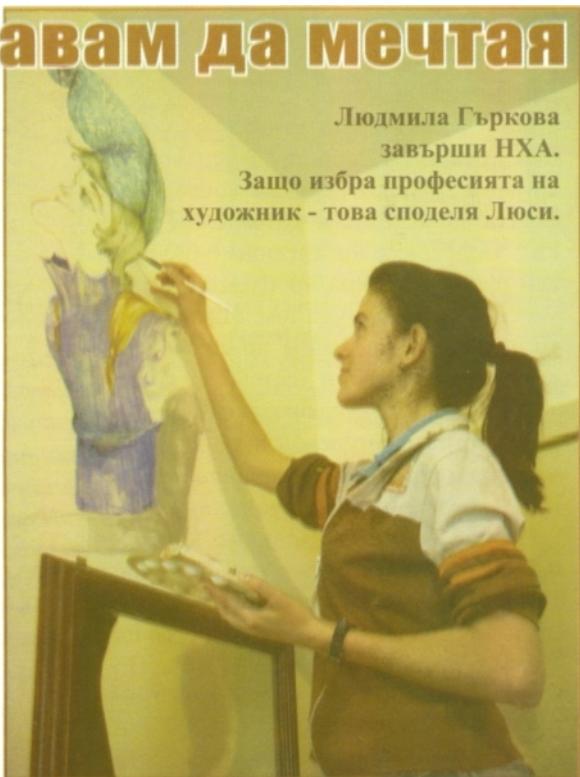

ОТКРОВЕНИЕ

Продължавам да мечтая

**Людмила Гъркова
завърши НХА.**

Зашо избра професията на художник - това споделя Люси.

В VI клас моя рисунка
спечели първа награда. Получих книга
за устройство на човешкото тяло. След
като я разгледах, се запалих да рисувам
модели.

С годините започнаха да ходят на дърворезба, иконопис, скулптура, живопис, натюрморт, графика..., рисувала съм и анимация. В гимназията не съм изучавала разширено рисуване, но през уикенда ходех на уроци. Започнах да пея на конкурси, което малко или много е стимул, независимо с какво се занимаваш.

Преди да кандидаствам в НХА, трябваше да избирам какво най-много ми харесва да правя. Разбира се, да ри-

Голяма борба беше - местата за прием бяха ограничени. След всеки изпит, върши ме питаха как е минал. Отговарях - „купон”, въпреки притесненията, не исках да звучат тревожно, а и вярвах, че съм се справила.

Бяг щастлива, когато ме приеха в специалността, която исках - „Книга и печатна графика”. Обичам да чета книги и да разглеждам илюстрациите, особено в енциклопедиите. В илюстрациите идеята е важна, трябва внимателно да се проучи кой ще чете книгата, през кой период е писана, но най-вече трябва да внимаваш в съдържанието й, без на-трапчиво вмешателство във възприятието на читателя.

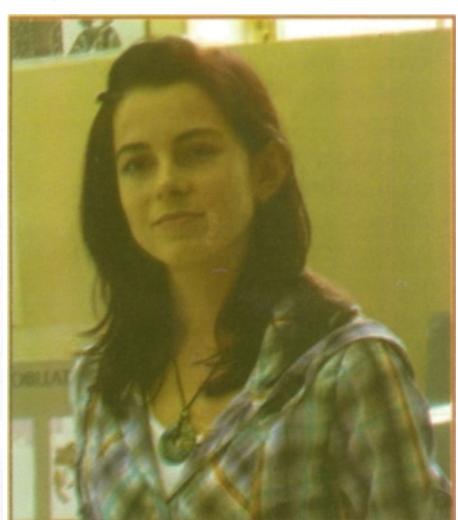
Тази година се дипломира. Казах с тъга и вълнение. Абсолвентихме изложба в галерията на СБХ „Шипка“ 6. Чувствах се радостна, ащото около мен бяха близките и приятелите ми. Дипломната ми задача беше илюстрация на детска книжка на тема „Храната“. Целта беше да се изявим не само като дизайнери-художници на книги, а и като нейни автори, започвайки с текста и завършвайки с отпечатването. Имах известни затруднения при текста, по-добра и с четката, отколкото с химикалърка. За един художник е трудно постави в рамката на определени

изисквания (за добро или за лошо), затова докато правех дипломната си работа, изрисувах и стената в стаята си. Една вечер, баща ми, отваряйки вратата, видя надраскана с молив стена (бях скицирала идеята си). Първият му коментар беше „нали скоро правихме ремонт?!”¹, но... ме оставил да творя. С творец въкъщи понякога не е лесно. Крайният резултат от произведението ми върху стената допадна на татко, така че не се наложи пак да боядисваме.

Не работя, когато съм подтисната.
Нужна е магия, когато да ме порази и да дойде вдъхновението ми. Необходим е и вътрешен комфорт. За мен рисунките ми са израз на любов и положителни емоции, по-рядко на тъга и яд.

Студентските ми години минаха бързо, завърших бакалавърска степен. Сега обмислям магистратура в чужбина... Продължавам да се уча и с любопитство откривам нови неща.

На преподавателите в НХА, които ми дадоха познания, съм благодарна и признателна. Благодаря на семейството си, което ме подкрепя. Благодаря на всички, които се радват на изкуството ми.

Начитателите на бюллетина искам да пожелая: не спирайте да следвате мечтите си и се радвайте на това, което обичате да правите!

И честит 20-и брой на бюлетина!